

Kor^εnte Sh^εen Tudunm^ωo P^oli ya s^εm^ε shuun wo wemu tun Kor^εnte sh^εen mu ge

Jog^o y^ε mu we s^εm^ε we d^oa tun w^ε?

P^oli ya s^εm^ε nizhiime wemu tun Kor^εnte sh^εen pu mu ge, Timote w^oa kari ni wu ni. A Wee di guri pa ni fiin pa ni, na y^īri egilizi wu y^īri pemu ya P^oli yat^εny^ε gbo ge, a lee di P^oli pye w^oa s^εm^ε wa be ka na tun pu mu (2 Kor^εnte Sh^εen 2:3,9; 7:8). A w^oi wee s^εm^ε wu kan Tite mu w^oa kari, a wee di sh^ε ba ni fiin nizaama ni. Ga, a w^oi ba waha wa be kaa jo sanha P^oli mu. Lee wuu na P^oli ya we s^εm^ε we ka.

We s^εm^ε we kakana juŋ^o

P^oli ya wuy^ε c^εreŋ^ε, na pusamaa durogo. Taanŋ^εege kemu ki j^εwu ni na jaha tii Kor^εnte sh^εen na ge, w^oa kee sh^ε pu na. Pu kaa ya dan wu ni ba wu nagoo j^εw^ε. Kafinejuu piimu ya puy^ε faanna na Kile tudunm^ωo pee j^εge, P^oli ya pee kaa taga pu kaala. W^oa li sh^ε na wee na ba sh^ε foro pu na wu t^εŋ^εjii taanri wuu ni (2 Kor^εnte Sh^εen 12:14), na li sh^ε pu na na pu kaa ya waha wee P^oli mu, ali na toro pu keŋ^ε yaŋmuyo yi b^εeri t^āan (2 Kor^εnte Sh^εen 12:14; 13:1).

S^εm^ε wu kafila juŋ^og^εb^εyo

2 Kor^εnte Sh^εen 1—7 P^oli ya baraga taha Kile na wu saama pu wuu na. Lee kadugo na a wu jo wuy^ε pyaa jaarigana ni wu labye wu shizhaa na.

2 Korente Shεen 8—9 Dεge wemu w'a byi na
jaha tii la baa fεe pu na Zheruzalemni ge, Peli
ya ya jo wee shizhaa na.

2 Korente Shεen 10—13 Peli ya wu Kile tuduro
ti wo labye wu fin yu, na wu taanna ni pii pu
tudunmɔ pu wo wu ni, piimu p'a puyε faanna
na Kile tudunmɔ pee jε ge.

Peli ni Timote fò mujuu

¹ Ne Peli wemu w'a pye Yesu Kirisa wo tudunmɔ
Kile wo jidaan wu funjɔ ni ge, nε ni na ceborona
Timote ni, wèe p'a we sεmε we tun yee mu; yee
piimu pu jε Kile wo sipyii Korente kulo li ni ge,
ni yee piimu bεeri pu jε fεfεerε wuu Akayi fiige ki
bεeri ni ge.

Wèe ya yi shaari: ² Wù To Kile ni wù Kafɔɔ Yesu
Kirisawu niimε ni jajinjε kan yi mu.

Peliya fò kan Kile mu

³ Wà wù Kafɔɔ Yesu Kirisa wo To Kile wu sɔni.
Wee wu jε nijaraa fɔɔ Kile, ni lojinε kanvɔɔ keree
bεeri ni. ⁴ Wee w'a lojinε kaan wèe mu wù kan
hamakeree ki bεeri ni, kɔnhɔ wèe bε di já wà wù
sipyinji logoo jinjε pu kanhamakeree tuun ni, ni
lee lojinε le ni, wà lemu ta Kile mu ge. ⁵ Ba Kirisa
wo kanhamakeree pe tuugo nijehemε ya nɔni wèe na
wε, mu Kile ya lojinε kaan wèe mu na jεhεnji Kirisa
baraga ni. ⁶ Kanhamakeree ba nɔni wèe na, lee na bye
kajnujɔ na lojinε kan yee mu, kɔnhɔ y'i já pa shɔ.
Wèe bu lojinε ta, lee na bye kajnujɔ na lojinε kan
yee bε mu, kanhamakeree pemu ni wèe jε ge, kɔnhɔ y'i
loxulo ta yi bε di já pee kanhamakeree pu tuugo xu yiyε
ni. ⁷ Wèe fungɔnyɔ yi d'a tiin yee shizhaa na fo

xuuni do. Bani wèe ya li cε jo ba yee wa yi tahaan taa wèe wo kanhama pu ni wε, mu y'a da ba yi tahaan ta lojine li bε ni.

⁸ Na cebooloo, wèe ya kanhama pemu ja Azi fiige ki ni ge, wèe funjø ki wa y'i pee cε. Pee kanhama p'a bi sii pele wèe na fo na shε doro wù fanhaya juŋø kana bε tāan, ali fo na shε wù pye wù ya daa bε nige nago kanna wù na juifεεre pye sanha wε. ⁹ Wèe kunni bi sii li yaha jo wèe da xhuu. Ga lee ya pye mu, kənhø wèe ganha ba wùyε pyaa kii pyi wù tadaŋa wε, fo Kile, wee wemu w'a xuu jεni na yeege xu ni ge. ¹⁰ Wee Kile w'a wèe shø ke xu tuugo ke na, wee shiin wu da da wèe juŋø wo. W'a pye wèe tadaŋa, wu na ba wù juŋø wolo sanha. ¹¹ Yee bε p'a wèe tεge ni Kile-jεrεge ni. Lee wuu na Kile ya niimε wemu kan wèe mu yee wo jεrεge ki baraga ni ge, kənhø lee di bye kajjuŋø sipyijεhemεε bε di baraga taha Kile na wèe wuu na.

Pəli ya jεri le wu nara li keree ki ni

¹² Wèe na já kaa lemu kaa taga wùyε pele ge, lee li wa mε. Wèe zølø pu wa lee wo sεerεe na jo tifire ni see wemu w'a foro Kile ni ge, tee tifire te wo naarigana, ni wee see we wo naarigana na wèe ya naari konjø ke na, na la fara bε yεrε lee na yee mu. Ga Kile wo niimε wu baraga ni wèe ya lee pye, wèe ya ta tee fungøngø fεerε te ta sipyä mu wε. ¹³ Wèe di wa yatii bε kani wù semεε pu ni na dunni yi mu wε, yemu yi da já galaa y'i yi jaha cε ge, fo yee yε. Nε dà bε li na jo yi na ba yi bεeri jaha cε xuuni, ¹⁴ ma na jo ba yi wa yi jaha cε mε døoni wε, na jo Kafø Yesu cabanja yee keree na ba wèe juŋø yirige, ba wèe bε wogoo da ba yee juŋø yirige mε wε.

15 Kee tadaŋa ke funjɔ ni nε bi li jø wolo jo di fənhε zhe yee yíri, kənhə y'i kuduun təhεe shuun ta. **16** Bani nε bi giin di doro yee yíri, di na zhe doro da gaanji Masedəni fiige ki ni. Di ba shε yíri Masedəni ni sanha, di guri doro yi yíri, kənhə y'i ba na təgε di shε Zhude fiige ki ni. **17** Ayiwa, nε na kee funjɔ ke yaha nayε mu, di ba lee kushεe le pye mu, lee wa li shεe na li bye nε see ni-i gε? Kelee keree kiimu jø nε wo ge, nε ki jø wo na sahanji ni konjɔ sipyii wo keree jø wuugana ni gε? Ma na jo ba di da ba «Uun» jo kaa na, na nəhə jo sanha «Ahayi» lee kanunə le na wε. **18** Ma na jo ba Kile nε mε nəmee fəo-i dε, jomə pemu wèe ya yu yee mu ge, pee bε ya pye «Uun» na nəhə pye «Ahayi» wε.

19 Bani Kile Ja Yesu Kirisa wemu kaa wèe ya jo yee mu ge, nε ni Siliven,* ni Timote ni ge, wee ya «Uun» yu jomə na, wu nəhə kuri jo «Ahayi» pee ninumə na wε. Ga, wu bu yemu jo, yee yi wa. **20** Kile ya nəmehεe kiimu lø ge, ki bεeri ya pye «Uun» Kirisa ni. Lee wuu na wèe ya «Amiina» yu wu mege ki baraga ni, na Kile səni. **21** Wee Kile yε pyaa k'a wèe ni yee wo baraga ki pele Kirisa wo karijεegε ki ni, na wèe kemε yaha wù yε wuyε mu. **22** W'a wu fe pu kpən wèe na, na Fefεerε Munaa li bε kan wù mu l'a tiin wù zələo pu na. Yaŋmuyo yemu wo nəmee w'a lø wù mu cabaya na ge, a lee di nakaara wolo yee wo da ni.

23 Kile wa na seeri di bu kafineyε jo! Yeeyε pyaa wo njaara na nε pye nε shε nige yee yíri Korente kulo li ni wε. **24** Ga lee di wa nago kanna wèe pu wa yee wo juŋfεe n'a daa wu shizhaa na-ε de! Bani

* **1:19 Siliven:** Wee ninumə pu wa byi na Silasi.

yee ya lowagaa ta na xɔ n'a daa wu ni. Ga wèe ya kapyenɛɛ pyi ni yee ni, kɔnhɔ y'i fundanga ta.

2

¹ Lee wuu na nε li kɔn na funjɔ ni jo di ganha bu she nige yi yíri, la li shε fara yi wo zɔ mesuu li na wε. ² Bani nε bu zɔ mesuu wá yee na, jɔgɔ yε pu da já nε funjɔ taan yee kadugo na wε, yee piimu na nε zɔ mesuu li wá ge? ³ Lee wuu na nε bi sεmε wa ka, na wee tun yi mu, kɔnhɔ di ganha bu da zhε yi yíri di zhε na zɔ wu mεe kasulo ta wà yee mu wε, yee piimu p'a yaa pu na funjɔ taan ge. Nε dà li na jo kaa le li jnε nε wo fundanga kaa ge, lee li jnε yee bεeri bε wo fundanga kaa. ⁴ Nε zɔ mesuu wo w'a bi wee sεmε we ka ni yama ni na funjɔ ni, ni jnεsinmε bε ni na jaha ni. Nε ta lee pye kɔnhɔ di yee jahaya tanha wε dε! Ga nε lee pye, yee kaa ya dan nε ni taangana lemu na ge, kɔnhɔ y'i lee cε.

Yi yafa nahama pu pyevɔɔ wu mu

⁵ Wa bu kaa pye lemu ya nε jaha tanha ge, wu ya ta nε ye nigin jaha tanha wε, yee bεeri jahaya w'a tanha. Ga nε funjɔ wa li waha fo li shε doro li tayerege tāan wε, lee wuu na nε yee jo. ⁶ Jaagi wemu yee njεhemεε ya shan na xɔ we ná we na ge, wee na yaa ni wu ni. ⁷ Nime kunni, y'a yaa yi yafa wu mu, y'i saməhɔrɔ le wu ni sanha, kɔnhɔ zɔ mesuu li ganha ba bεle doro wu na, fo di wu pye tadaŋa baa wε. ⁸ Lee wuu na nε yi jnεeri jo y'a li shεe wu na, na wu kaa ya dan yi ni. ⁹ Lemu bε na sanha nε sεmε wu ka na tun yee mu ge, lee li wa mε. Nε yee taanna wii, yee bu da yee na nε jnεmεɛ coni keree bεeri ni. ¹⁰ Yee bu kaa la yafa sipya wa

mu, nε bε na lee yafa weefɔ̄ mu. Nε bu da nε yaa nε wu kaa la yafa sipya wa mu, yee wuu na nε ma li yafa wufɔ̄ mu, Kirisa jii na, ¹¹ kɔnhɔ Shitaanni ganha bu da se ta wù na wε, bani w'à wu fungɔ̄ngɔ ki cε na xo.

Kaa lemu l'a funzhaga wá Pɔli na Torowasi ni ge

¹² Ayiwa, ba nε nɔ Torowasi kulo li ni Kirisa wo Kile Jozaama pu jo kaa na wε, a nε Kafɔ̄ ta w'a kujɔ̄ mugi wà na mu. ¹³ Ga lee bε na nε bi na zɔ wu ta w'a faha wε, bani nε ta shε na ceborona Tite ta wà wε. Lee wuu na nε koo sha n'a daa fεε pu mu, na gari Masedɔni fige ki ni.

Se wemu ya daa Kirisa ni ge

¹⁴ Faabye Kile! Wee w'a sefεεre kaan wèe mu tuun bεeri ni Kirisa wo karijneegε ki funjɔ ni, na wèe luu na daga na Kirisa wo maceŋε ki shεε xuu wu bεeri ni, ba nudanga sinmε jε wε. ¹⁵ Bani Kile ya wèe pye Kirisa wo nudanga sinmε. Sipyii piimu na ba shɔ, ni piimu na ba gyεεgi ge, kee nugo ke ya nɔni pee bεeri na. ¹⁶ Kee nugo ke jε xu nugo pii mu pu ni, na pu naha co na se xu yíri; na jε pii bε mu jìi sicuumɔ nugo, na pu naha co na se jìi sicuumɔ yíri. Jøgø di jε wee labye we wo jø favɔ̄ wε? ¹⁷ Wée kunni ya ta Kile wo Kile Jozaama pu jneri wù lagi juŋɔ ba pii ya pu jneri mu pu wo kuduun kaa na wε. Kile w'a wèe tun, lee wuu na wèe ya Kile Jomɔ pu yεε pyi Kirisa wo karijneegε ki ni ni funvige ni Kile jaha tàan.

3

Karijneegε jømεεfonɔ li wo kapyebyii pee

¹ Ayiwa, le jogana le ya li sh^{ee} na wèe ya j^o k^{on} na wùy^e pe^le sanha g^e? Ta wèe mago wa li na watii wu na s^em^e ka tun yee mu, wu wù mesaanja jo wee ni, kelee ta wèe mago wa wee s^em^e wa tuugo zha na yi mu? ² Yeey^e pyaa ki j^oe wèe wo s^em^e wemu ya wèe mesaanja yu, wu nigayahaña di j^oe wèe z^{el}o pu na ge. Sipyii pu beeri ya wee s^em^e we c^e, na wu kalaa b^e. ³ L'a fiinj^e na jo yee pu j^oe Kirisa wo s^em^e, wemu w'a tun wèe baraga ni ge. Wee s^em^e we ya ta ka ni kama l^{oh}o ni w^e, fo Kile j^oi wo wu wo Munaa, w'i ya ta ka faaya k^oog^oa na w^e, fo sipyii z^{el}o.

⁴ Wèe ya dà wee xuu we na Kile jaha t^{aan} Kirisa baraga ni. ⁵ Lee wa nago wèe pu wa giin na wèe na já wee labye we pye ni wùy^e pyaa wo sef^ere ni w^e, ga Kile ni wèe wo sef^ere t'a yìri. ⁶ Wee w'a sef^ere kan wèe mu, na wèe pye karij^eege nivoj^o ki wo kapyebyii. Kee ya ta saliya wu gboor^o ni w^e, ga fo Fef^ere Munaa. Bani saliya wu ni xu ya daa, ga Fef^ere Munaa di j^oi sicuum^o kaan.

⁷ Saliya wemu w'a ka faaya k^oog^oa ki na ge, wee w'a xu n^onⁱ sipy^a na. Ga lee be na Kile wo n^oor^o w'a wuy^e sh^e wee tuun we ni, fo na Izirayeli sh^een pye pu ya já j^oi cori Musa ni, di wu wii wu jaha ninj^e ni, wu jaha ki wo n^oor^o wu kej^e ni w^e, na ta wee n^oor^o we di bi da ba doro. ⁸ Ta Kile Munaa li wo labye wu wo n^oor^o wu da ba ye wee na na kanha w^e? ⁹ Ayiwa, labye we w'a jaagi shaan sipyii nunj^o ni ge, wee bi pye ni n^oor^o ni, wee tuun wu ni, labye we w'a sipy^a pyi sipyitiime Kile jaha t^{aan} ge, ta wee wo n^oor^o wu da ba be^le xuuni na toro we wu t^{aan} w^e? ¹⁰ Nime wo n^oor^o wemu w'a pe^le fo xuuni ge, ma bu wee jate ni taashiine li wo wu ni, m'a taashiine li wo wu ta wee j^oe yaaga b^e w^e. ¹¹ Kaa

lemu li da ba xhɔ ge, ni lee d'a pye ni nɔɔrɔ ni. Wee tuun wu ni lemu li da gori yaha xəbaa ge, lee wo nɔɔrɔ wu na ba bɛlɛ fo xuuni dɛ!

¹² Kee tadaŋa ke ki wa wèe mu ge, kee k'a saməhɔrɔ le wèe ni fo xuuni. ¹³ Wèe ya li pyi Kile tudunmɔɔ Musa wo pyegana li na wɛ. Fàŋa Musa bi ma daga wu naha tɔ, kɔnhɔ Izirayeli sheen ganha bu wee nɔɔrɔ nidoromɔ we ja taxɔgɔ ni wɛ. ¹⁴ Ga pu fungɔnyɔ yi bi tɔ. Ali njaa we bɛ ni, pu ba Karijɛegɛ Nɔmee Nilɛe li kalaa, p'a bye kanna kee fàŋa ke k'a buri pu fungɔnyɔ yi na. Kee fàŋa ke di ya ta laha wà wɛ, bania na pye ni Kirisa ni karijɛegɛ ni, lee yɛ l'a ki leri wà. ¹⁵ Ali njaa we bɛ ni, pu ba Musa wo sɛmɛ wa kalaa tuun bɛeri ni, p'a bye kanna fàŋa k'a buri pu fungɔnyɔ yi na, xuu wemu p'a galaa ge, pu da ga wu naha cɛ wɛ. ¹⁶ Ga wemu bu sɔɔ na wuyɛ kan Kafɔɔ mu, kee fàŋa ke na laha weefɔɔ wo fungɔngɔ ki na.* ¹⁷ Ayiwa, Kafɔɔ wemu kaa pu wa yu naha ge, wee jɛ Fɛfɛɛrɛ Munaan. Kafɔɔ Munaan bu bye xuu wemu ni, wee xuu wu na bye wuyɛ wo. ¹⁸ Wèe piimu bɛeri wo fàya y'a laha laha nähaya yi na ge, wèe bɛeri p'a Kafɔɔ wo nɔɔrɔ wu shɛɛ ba jaawiige ya yanmuyɔ shɛɛ mɛ wɛ. Lee funjɔ ni wèe ya jɛri na byi ba Kafɔɔ yɛ pyaa jɛ wɛ, na föro nɔɔrɔ wa ni, na jin wa ni. Wee labye we, Kafɔɔ wo Munaan l'a wee pyi.

4

Pɔli ni wu kafɛɛ pu wo labye wu pyegana

¹ Ayiwa, Kile w'a jnɛŋɔ jnari wèe na, na we labye we kaa le wèe kenɛ ni, lee l'a wèe pye wèe

* **3:16** Ekizode 34:34

yatεnyε da ga xhu we labye we na wε. ² Nɔhɔdaan kapyegee kiimu bεeri ki jε shiige wogoo ge, wè ya wù tɔ̄gɔ wolo kee bεeri ni. Wè ya shizhiinmε taga na keree pyi wε. Wè ya Kile wo jomɔ pu jεri na zhaan wε. Ga can wu wè ya fiinjε na yu, kɔnhɔ sipyii pu bεeri nigin nigin di da wù mεsaanja yu sipyii ni Kile jaha tāan. ³ Lee bε na Kile Jozaama pemu wè ya yu ge, pee bu shε da p'a ηmɔhɔ, piimu pu da ba gyεegi njiga na ge, pee na p'a ηmɔhɔ. ⁴ Pu da ga dà wε, bani Shitaanni wemu ke koŋɔ ke ya belε ge, wee w'a pu fungɔnyɔ jεri buri, kɔnhɔ kpεenɔ ki ganha ba jí pu mu wε. Kirisa wemu wu jε Kile wo jaa wu ge, wu nɔɔrɔ wu wo Jozaama pu p'a kee kpεenɔ ki yeege. ⁵ Kile Jozaama pemu wo yεre wè ya byi ge, wè ya ta na wùyε kaa yu wε. Yesu Kirisa wemu wu jε Kafɔɔ wu ge, wee kaa wè ya yu. Yesu wuu na wè ya pye yee wo kapyebyii. ⁶ Kile wemu w'a jo taashiine li ni na: «Kpεenɔ ki pye nibiige ki ni ge»* wee ninumɔ w'a kpεenɔ yeege wè zɔlɔ pu na, kɔnhɔ Kile wo nɔɔrɔ wemu w'a jí na fòro Kirisa wo jaha ki ni ge, wè di wee nɔɔrɔ we wo lajε wu ta, wu da kpεenɔ yeege wù mu.

Kanhama pemu ya nɔni Pɔli ni wu kaafεε na ge

⁷ Wè na jε ba cogo shɔhɔ jε wε, ga wee naafugbɔ we di jε wè mu. Lee ya pye kɔnhɔ sipyii di li cε na tee sefεerε nigbɔɔrɔ te ya ta foro wè ni wε, ga Kile ni t'a foro. ⁸ Kanhama tuugo bεeri kunni wa nɔni wè na, ga wèe fanhaya di sanha xhɔ wε. Wèe fungɔnyɔ yi kunni wa wuregi, ga tadanja sanha fɔ wè na wε. ⁹ Pu kunni wa taha wù feni na gana,

* **4:6** Zhenεzi 1:3

ga Kile di ya wèe yaha wε. Pu kunni wa wù kpɔɔn na zhaan jiŋε na, ga wù sanha xhu wε. ¹⁰ Tuun bεeri ni Yesu wo xugana li tuugo ya nɔni wèe na wù ceepuuro ti ni. Ga Kile di wèe shuu, kɔnhɔ p'i li cε na jìi na Yesu jε, wèe bε di jiifeere pyi wee baraga ni. ¹¹ Bani xu nɔ na wèe jε tuun bεeri ni, wù wo jiifeere ti ni Yesu wuu na, kɔnhɔ Yesu bε wo jiifeere t'i tiyε she wèe ceepuuro ti ni, tee temu ti da ba xhu ge. ¹² Lee pyegana le na xu ya wu wo labye wu pyi wèe na, kɔnhɔ jìi sicuumɔ pu da nɔni yee na. ¹³ L'a ka Kile Kafila wu ni na: «Nε dà Kile na, lee l'a ne pye ne jo.»* Kee tadaŋa ke ninuŋɔ na wèe bε ya dà, lee l'a wèe bε pye wèe na yu. ¹⁴ Wèe ya li cε na jo Kile wemu w'a wù Kafɔɔ Yesu jε na yeäge xu ni ge, wee na ba wèe bε jε na yeäge xu ni ni Yesu ni, na wèe ni yee bεeri pinne Yesu naha tāan. ¹⁵ Kee keree kii bεeri wa nɔni wèe na, kɔnhɔ Kile wo niime wu da nɔni sipyijehemee na. Lee di bye kajunjɔ sipyijehemee di da baraga teri Kile na, pu da wu pele.

Na jiifeere pyi n'a daa gbɔɔrɔ ni

¹⁶ Lee l'a wèe pye wèe ya ganri wε. Ali na wèe ceepuuro ti fanha ki yaha ki na xhuu, la l'a faraa jiga bεeri wèe munaa li wo fanha ki na. ¹⁷ Kanhamma pemu bεeri p'a nɔni wèe na nimε ge, pu na ba doro. Pu na ba pεεŋε kemu nɔ wèe na ge, pee kanhamma pu jε yaaga bε kee pεεŋε ke naha tāan wε. Kee pεεŋε ke ya sii pele, na jε tεhεnε baa. ¹⁸ Bani sipyii ya yanmuyɔ yemu naa ge, wèe ya jii yeäge yee feni wε, ga fo yemu yi jε nijabaaya ge.

* **4:13** Zaburuu 116:10

Yemu sipyii ya naa ge, yee na ba doro, ga yemu ne
yi ya naa-i ge, yee na gori yaha gbee.

5

¹ Buguloo piimu funyɔ ni wèe wa tiin naha ke
niŋɛ ke na wù ceepuuro ti ge, pee buguloo pu ga
ba gyɛegi, pusaaya ya wa fugba we ni Kile na yee
yàa yaha wà wèe mu. Kee tateŋɛ ke wa sii wà
gbee. Kee wa sipyia wo keŋɛ labye wε. ² Na wèe
yaha naha pee buguloo pii ni, wèe wa zhiin, bani
wèe wa fugba wu wo tatiinyɛ yi wo jé wu la pyi fo
xuuni. ³ Wù bu lee ta wù munahaa ki na ceepuuro
nivɔrɔ ta le. ⁴ Na wèe yaha pee buguloo pii ni, wèe
wa zhiin, tuguro ti wa wù jnuŋɔ ni. Ceepuuro temu
ti wa wèe na naha niŋɛ ke na ge, li wa nago wèe
wa giin wù tee wolo wε. Ga wèe wa giin wù fugba
wu wo ceepuuro ti lɔ le wùyε na, kənhɔ ceepuuro
temu ya xhuli wε, tee di te ti faa, temu na ba xhu
ge. ⁵ Kile yε pyaa k'a wèe yàa kee keree kii kaa na.
W'a wu Munaan li kan wèe mu. Lee ya li shεe na wù
na ba ye yanmuyɔ ye ta can na. ⁶ Lee l'a wèe pye
wèe ya logoo waha tuun bεeri ni. Wèe ya li cε na jo
na wèe yaha naha ni tee ceepuuro te ni, wèe sanha
k'a lii Kafɔɔ na.

⁷ N'a daa baraga ni wèe ya naari, li wa nago wèe
ya li na wε. ⁸ Wèe logoo ya waha fo xuuni. Wèe
funjɔ ki wa na foro te ceepuuro te ni, na shε diin
Kafɔɔ tāan. ⁹ Lee wuu na, wèe ya xu yoo, wèe ya
pye jnì na yoo, lemu l'a dan wèe ni ge, lee li ne na
wùyε kaa taan Kafɔɔ mu. ¹⁰ Bani li waha l'i waha
wèe bεeri na ba shε yere Kirisa nahagbaa na, w'a
kiiri kən wù na, kənhɔ sipyii pu bεeri nigin nigin
ya lemu pye na pu yaha te ceepuuro te ni ge, l'a

pye nizaana la, l'a pye niguunø la, p'i lee wo saraa ta.

Kirisa w'a be leni Kile ni sipyii te ni

¹¹ Sipyä ya yaa na fyagi Kaføø na fyagana lemu na ge, wèè ya lee cε, lee wuu na wèè wa ssege taan sipyii pu na, kønhø p'i sɔɔ Kile na. Kile ya wèè keree bεeri cε fo xuuni. Nε giin jo lee cegana li na yee bε ya wèè cε. ¹² Wèè ya ta na wù mesaanja yu yi mu sanha wε. Ga lemu na bye kajunø yee di já ñuyirige ta wèè keree na ge, lee wèè ya yu yi mu. Piimu p'a puyε pele sipyii ñεjaa na, pu funyø di ya fiinñε-ε ge, kønhø y'i já pee bε ñø shøgana cε. ¹³ Li bi ta nago kanna wèè ñuñmogoo k'a yìri, Kile wuu na lee ya pye. Ga li bu da nago kanna wèè fungonyø y'a tiin, lee wa yee wo kuduun. ¹⁴ Bani Kirisa wo taanjεegε ke, kee k'a já wèè na. Wèè ya li cε na jo ni shen nigin ya xu sipyii pu bεeri tegε, wee tuun wu ni, li ñε kanna sipyii pu bεeri p'a xu. ¹⁵ Sipyii pu bεeri wuu na w'a xu, kønhø piimu pu wa ñìi na ge, pee ganha ba pu wo ñiifeere ti pyi nige puyε ñidaan na wε. Ga wemu w'a xu pu tegε, na ñε pu wuu na ge, pu da ti pyi wee wo ñidaan na.

¹⁶ Ayiwa, nime kunni wèè da ga sipyä wa shishiin wii nige na saha ni sipyii wo wiigana ni wε. Ali wèè ñehε da wèè na bi Kirisa wii na saha ni sipyii wo wiigana ni, wèè da ga wu wii mu nige nime wε. ¹⁷ Sipyä wemu bu jé Kirisa wo kariñεegε ki ni, weeføø na ñeri sipyifomø. Keree kiimu ki ñε nilegεe ge, kee bεeri na doro, keree kiimu ki ñε nivoñø ge, kee na ñø køn. ¹⁸ Lee bεeri ya foro Kile ni. Wee w'a bε le wèè ni wuyε pyaa te ni Kirisa baraga ni. W'a wee labye we kaa le wèè keñε ni,

kənhə wèe di bye kajunjə bε di jé wu ni sipyii pu tε ni. ¹⁹ Bani Kirisa wo baraga ni Kile ya bε le wu ni sipyii tε ni. Wu ya ta pu jurumu wu tərə pu feni wε. W'a wee labye wu kaa le wèe keŋε ni, kənhə bε di bye wu ni sipyii pu tε ni.

²⁰ Lee wuu na wèe ya pye Kirisa yahama ni, na yu wu tεge. L'a pye kannna Kile w'a wu kafila wu yεre pyi wèe nə na. Wèe wa yi jnεeri Kirisa mεgε ki wuu na, jo yi sɔɔ bε di jé yi ni Kile tε ni. ²¹ Kirisa ya ta jurumu wa shishiin pye ja wε, a Kile di wee taga jurumupyii pu faa, kənhə wèe di já pye ni wu ni karijnεegε ni, wù bye sipyitiimε Kile naha tāan.

6

¹ Lee wuu na, wèe piimu pu jnε kapyebeyjii ni Kile ni ge, wèe wa yi jnεeri jo Kile wo niimε wemu y'a ta ge, yi ganha bu wee yaha wu pa bye jnunjə baa wε. ² Bani Kile ya li shε wu Kafila wu ni na:

«Na wo jidaan tuun ni
nε mu jnεregε ki logo,
jnuwuuro ti wo caŋa jnii li ni
nε mu tegε.»*

Nimε wu jnε Kile wo jidaan tuun we; nimε wu jnε jnuwuuro ti wo caŋa jnii le.

Kile wo kapyebyii p'a yaa na kanhama soro

³ Wèe funjə wa sipywa shishiin wu tatiginjε ta wù labye wu na wε. Lee wuu na wèe funjə wa wèe pu kaa la shishiin pye lemu na sipywa shishiin jnunjə kyεegi wε. ⁴ Lee wuu na wèe wa wùyε sheε shεgana bεeri na na Kile wo kapyebyii wèe jnε. Wèe ya kanhama njnεhemε soro, na kawagaa ni

* ^{6:2} Ezayi 49:8

loyirigeree xu lomarana funjø ni. ⁵ P'a wèe kpɔɔn, na wèe leni kaso ni, na sipyiire ti sɔɔn na waa wù na. Wèe di kapyewagaa pyi, na jaani ñmunumø baara ni xuugo keñe ni. ⁶ Wèe ya wùye shëe Kile wo kapyebyii tifire funjø ni, ni laje, ni loxulo, ni saama, Fefeerë Munaa li wo sef eerë ti ni, ni see see taanjueegë ni. ⁷ Wèe wa lee shëe Kile wo can wu jo funjø ni, ni Kile wo sef eerë ti baraga ni. Lemu li ñe wèe wo kashen yagboñjø, na yogo kɔɔn, na yogo yu wèe kaa na ge, lee ñe kaa lemu l'a tii Kile mu ge. ⁸ Tuun wa ma nɔ p'a ganha na gbɔɔrɔ teri wèe na; tuun wa na ba nɔ p'a ganha na fanhara teri wèe na. Wèe mësaanja wa yu; wèe mëkyeegeñe be di yu. P'a wèe jateni ba kafinejuu ñe wε, na ta ye wèe ya yu ge, yee di ñe can we. ⁹ Wèe ñe kannu pu ya wèe cε wε, na ta pu d'a wèe cε fo xuuni. P'a wèe jateni kannu wèe ya xu, na ta wèe di ñe ñì na. P'a wèe leni ñaa ni, ga wèe da xhuu wε. ¹⁰ P'a wèe wii na zɔ mësuu l'a pelε wèe na, na ta wèe funyɔ d'a taan tuun bëeri ni. P'a wèe wii la baa fεe, na ta wèe d'a sipyijñehemεe pye lafεe. P'a wèe wii na yafin ñe wèe mu wε, na ta yanmuyɔ yi bëeri di ñe wèe woyo.

¹¹ Na cebooloo Korente shëen, wèe ya wù zɔlɔɔ pu bëeri mugi, na kafilafyen jo yee mu. ¹² Wèe kunni ya ta wù funyɔ buri yee na wε, ga yee p'a yi funyɔ buri wèe na. ¹³ Ayiwa, nimε kunni ñe yu ni yee ni ba na nagoo ñe wε. Wèe ya yee co cogana lemu na wù zɔlɔɔ pu na ge, yi be pu wù co mu! Yi be pu yi wo zɔlɔɔ pu mugi wù mu!

Y'a yiye kaséri Kile cεbaalaa wo kapyegee kii shi na

14 Ayiwa, piimu *ŋε* Kiricεen *wε*, yi ganha ba binneε ni pee ni pu wo kapyegee kii shi na *wε*. Be weke wu wa tiime ni kuumə te ni *wε*? Pinnegana leke na kpεengε ni nibiige di da já binne *wε*? **15** Be weke wu da já bye Kirisa ni Shitaanni te ni *wε*? Wemu *ŋε* Kiricen *wε*, kariŋεegε keke k'i da já bye weefəo ni n'a daa fəo te ni *wε*? **16** Be weke *w'i* da já bye Kile-pεεŋε pugbəhə ni yapεree te ni *wε*? Bani wèe pu *ŋε* Kile *jì* wo wu wo Kile-pεεŋε pugbəhə ma na jo ba Kile wuyε pyaa ya yi jo wu Kafila wu ni *wε* na:

«*Nε na ba diin pu niŋε ni,
na jaari ni pu ni.*

*Nε na ba bye pu Kile,
p'a bye nε sipyii.»**

17 «Lee wuu na Kafəo ya jo:

«*Yi foro pu te ni,
yi waa laha pu na.*

*Yaaga kemu *ŋε* feefee *wε*,
yi ganha bu da gbən kee ka shishiin na *wε*!*

Yi bu já lee na,

«*nε na zəo yi na.»**

18 «*Nε na bye yi To,*

«*yi na bye nε jalaa ni na poro pushaa.*

*Kafəo, Se Beeri Fəo w'a jo mu.»**

7

1 Ayiwa na taanjiiinεε, ba ni Kile d'a kii *jəməhεε* kii beeri lɔ wèe mu, wee tuun wu ni wèe ya yaa na

* **6:16** Levitike 26:12; Zheremi 32:38; Ezekiyeli 37:27

Ezayi 52:11

* **6:17**

6:18 2 Samuweli 7:14

wù ceepuuro te ni wù zələo pu pye fεεfεε, na foro fəɔnrə keree tuuyo bεeri ni. Wù la le wùyε ni wù fεεfεε ti jø di fa, wù da jaari Kile jìli fyaara ni.

Poli wo fundanga ki keree

2 Yi yi zələo pu mugi wù mu, wù kaa di daan yi ni! Wèe ya ta bahamu shan sipyia wa shishiin na wε. Wèe ya ta sipyia wa shishiin juŋjø kyεεgi wε. Wèe ya ta pii wo yaŋmuyø shø pu na na taga wùyε pye lafεε wε. **3** Yi ganha ba giin na nε ye yu kənhø di jaagi shan yi na wε! Nε tee yee jo toro yee mu jo yee kaa ya dan wèe ni fo xuuni. Yafiin wa da já wèe waa laha wùyε na wε, ali xu bε wε. **4** Nε dà yee na fo xuuni. Nε yee mεsaanja yu fo xuuni. Nε luu l'a juŋjø fo saama na. Kanhamma pemu bεeri p'a nəni wèe na ge, nε funjø ma sii taan fo xuuni pu ni.

5 Can na, wèe di nə Masedəni fiige ki ni ge, wèe naha sanha juŋjø bada wε. Kanhamma ni wèe di bye kabaya yi bεeri na. Wù ni sipyili pusamaa bi dunni, fyaara di nε wùyε pyaa ki bε wo zələo pu ni. **6** Ga Kile wemu w'a loŋine kaan sipyicənrayo mu ge, wee ya wèe logoo juŋjø Tite wo ba wu kenjø kurogo. **7** Ayiwa, Tite wo ba wu yε bε-ε dε! Ga yee ya wu luu juŋjø juŋegana lemu na ge, lee ya wèe fungənyø yi tenjø. W'a pa wèe pye na nε ja la k'a sii shø yee ni. Na yee ya daajenjø jo, na yee ya nε keree co ni see ni xuuni. Lee ya la fara nε wo fundanga ki na fo xuuni.

8 Nε fənhε səmε wemu tun yee mu ge, ali na wee səmε we ta w'a bi zə mesuu wá bε yee na, lee wo daajenjø nige nε ni wε. Li daajenjø bye nε ni, bani nε bi səmε wu ta w'a zə mesuu wá yee na jεεrε yε nigin funjø ni. **9** Ga nimε nε funjø ya taan. Yee

zələɔ na məhəε suu, lee ya ta pye nε wo fundanga ki kajunjə-ε dε! Ga lee zə mesuu le na yee pye yee ya kuri kadugo, na yi jaarigana faa, lee l'a nε funjə taan. Yee wo zə mesuu l'a pye na saha ni Kile wo jidaan ni. Lee funjə ni lemu wèe ya pye yee na ge, lee ya ta pye kakuunə wε. ¹⁰ Bani zə mesuu lemu ya sipyə taa na saha ni Kile yε pyaa wo jidaan wu ni ge, lee ma sipyə pye m'a ma torogana li faa, na nuwuuro ta. Lee zə mesuu le tuugo ya sipyii pyi pu na daajeŋε yu Kile jaha tāan. Ga koŋə ya zə mesuu lemu nəni sipyə na ge, lee l'a ma ni xu ni. ¹¹ Zə mesuu lemu l'a yee ta na saha ni Kile wo jidaan wu ni ge, l'a lemu nə ge, lee li wa mε. Yee ya yi see bεeri le le kaa le ni. Yee ya can wu sha xuuni. Yee ya jahaya tanha fo xuuni. Yee ya fya fo xuuni. Nε na la bi shə yee ni fo xuuni. Yee zələɔ pu bεeri bi jaha tii le kaa nigin we na. Yee ya jaagi pye xuuni le kaa le shizhaa na. Yee ya li shε shegana bεeri na na yee təɔgə wa le kaa le ni wε.

¹² Ma bu logo nε we səmε we tun yee mu, wemu w'a kakuunə li pye ge, ni wemu na l'a pye ge, nε ta wu tun wee wa shishiin wuu na wε. Ga nε wu tun yee mu, yee ya yiye kan kangana lemu na wèe wuu na ge, y'i lee cε Kile jaha tāan. ¹³ Lee l'a wèe logoo ki pye k'a niŋε. Yee ya Tite fungəngə ki teŋε, a wu funjə di daan taangana lemu na ge, lee bε ya pye wèe mu fundangbəhə na fara lojine li na. ¹⁴ Nε yee sə keree kii shizhaa na Tite mu, di wa ta shiige lee kabanya na wε. Wèe ya can jo yee mu wù keree ki bεeri ni jogana lemu na ge, lee funjə ni yee wo mesaanja kemu wèe ya jo Tite mu ge, a yee bε di da can. ¹⁵ Wu taanjeege k'a jəri pəle bε yee shizhaa na, bani wu funjə w'a dun ni yee bεeri

nigin nigin wu wo ŋɔmɛɛ coro ti ni. Yee ya wu ŋuŋɔ círi ni baraga kemu ni, na fya wu na, na yiyɛ tirige wu mu tirigegana lemu na ge, wu funjɔ w'a dun ni lee bɛ ni. ¹⁶ Ne funjɔ ya taan fo xuuni, bani nɛ na já da daa yee na keree bɛeri ni.

8

Masedəni fiige ki n'a daafɛɛ p'a wariwemu pinngɛ

¹ Ayiwa na cebooloo, Kile ya niime wemu pye Masedəni fiige ki egilizii pu mu ge, wù funjɔ ki wa wù yee ŋaha jo yi mu. ² Kanhamma nigbɔ pu bye pu ŋuŋɔ ni. Ga p'a fundanga ta xuuni, fo na keŋɛ mugi pu keŋɛ yara na, na pii kan xuuni, ali na pu ta pu na nɛ bɛ la baa fɛɛ. ³ Ne wa lee wo seeri nago kanna p'a pii kan na bɛ ni pu se ŋuŋɔ kana ni. Pu yere ya toro bɛ pu se ŋuŋɔ kana tāan, ali na ta wa ya pu karamu bɛ wɛ. ⁴ P'a sii wèe tii ŋɛɛ saama na, na wèe pu sɔɔ pu mu, pu bɛ di pu wo dɛgɛ kan shɛ Kile wo fefɛere wuu pu mu Zhude fiige ki ni. ⁵ Wèe bi daa pu na jo pu na lemu pye ge, p'a toro bɛ yere lee tāan. P'a fɛnhe puyɛ kan Kafɔɔ mu, lee kadugo na na puyɛ yaha wèe bɛ keŋɛ na na saha ni Kile yɛ pyaa nidaan ni. ⁶ Lee wuu na wèe ya Tite ŋɛɛ na jo w'a bi labye nizaama wemu ŋɔ kɔn yee yíri keŋɛ yakanya yi wo shizhaa na ge, jo wu shɛ yi yíri w'i shɛ wee labye wu ŋɔ fa. ⁷ Yee ya pye ŋaha na keree bɛeri ni: n'a daa feerɛ yoo, kafila yoo, lajɛ yoo, ni seetanga tuugo bɛeri. Wèe ya taan yee mu taangana lemu na ge, na fara kee taanjɛɛge ki bɛ na. Wèe funjɔ ki wa y'i bye ŋaha na we labye nizaama we bɛ ni. ⁸ Li

wa nago kanna n'a yi karamu fo yi li pye fanha na wε. Ga ne pii wo lowagaa keree yu yi mu, kənhə di yi wo taanjεegε ki nəhə wolo wii ki bi jnε see see taanjεegε. ⁹ Bani wù Kafəo Yesu Kirisa ya wu wo niimε wu shε shεgana lemu na ge, yi bεeri wa lee cε. Wee bye yara fɔɔ, a wu wuyε pye la baa fɔɔ yee wuu na, kənhə yee di bye yara fεε wu wo la baa fεεrε ti baraga ni.

¹⁰ Na fungəngə n'a zhεε ye yi na, nago kanna y'a kaa lemu jnə kən tajee ge, yi bu lee pye na li jnə fa, lee ya jnə xuuni. Yee p'a pye shεnshiilee na le kaa le jnə kən, lee yε bε wε, yee p'a nəhə pye shεnshiilee sanha na le kaa le bye fungəngə ta. ¹¹ Lee wuu na, yi shε jnaha na le kaa le feni, y'i li pye y'i li jnə fa. Lee kaa le funnɔ ya tigi yi mu ni zəsaama wemu ni ge, yi li pye y'i li jnə fa ni wee zəsaama we ninumɔ ni, na saha ni yi se jnūnɔ kana ni. ¹² Bani Kile gan fungəngə bu digi sipyə mu, Kile ya sɔɔ kee yakanga ke na, na saha ni wu kejε yataa ni. Ga yaaga kemu se jnε wu ni wε, kee niŋε jnε wε.

¹³ Li wa nago kanna yi pusamaa wo cənrəmə pu laha, yi yε pyaa di do cənrəmə pu ni-i dε! Ga y'a yaa na li pye, kənhə yi bεeri di daanna. ¹⁴ Nime kunni, la wa yee mu, lee wuu na yee na já la baa fεε pu tεgε. Ayiwa, la baa fεεrε ti ga ba nɔ yee bε na, na pee bε ta p'a jnεri lafεε, pee bε na já yee tεgε. Lee funnɔ ni, yi bεeri na daanna, ¹⁵ ma na jo ba l'a ka Kile Kafila wu ni kagana lemu na wε na:

«Wemu w'a niŋεhεmε kuu ge,
wee wo wusama ya kori wε;
Wemu w'a dɔɔni kuu ge,

wee bε wo wu ya xuunjɔ wε.»*

Tite ni wu kaafεε

¹⁶ Baaga Kile, bani w'a lowaa le Tite ni yee keree na ma na jo ba wèe jε wε. ¹⁷ Wèe ya lemu sha Tite mu ge, w'a sɔɔ lee na. Ga yee keree wa bye wu zɔ na fo xuuni, fo wuyε pyaa ya li kɔn wuyε funnjɔ ni na wu shε yee yíri. ¹⁸ Egilizii pu bεeri ya ceborona wemu sɔni wu labye nizaama wu wuu na Kile Jozama pu wo yεre li shizhaa na ge, wee w'ā da binne ni Tite ni na tun. ¹⁹ Lee yε bε wε, nara lemu wèe ya byi na naha tii Kile wo taa li keree ki na ge, wee ceborona wu naha egilizii p'a bulo na wu pinne ni wèe ni lee nara li na. Wèe ya lee nara li pyi, kɔnhɔ nɔɔrɔ di danha Kafɔɔ mege na, wù nɔhɔ wù fungɔngɔ nizaanja ki shε sipyii pu wo dεgε wu shizhaa na.

²⁰ Le shɔɔnrigana le na wèe ya we warigbɔ we keree naha shɔɔnri. Wèe ya keree bεeri pyi kɔnhɔ sipyii ganha bu jaagi ta wù na xuu wa shishiin ni le kaa le ni wε. ²¹ Bani wèe funnjɔ ki wa wù da saama koro n̄aari, Kafɔɔ yε naha tāan bε wε, ga sipyii pu bε naha tāan. ²² Wù ceborona wa bε w'ā da binne ni pu ni. Wèe ya wu nɔhɔ wolo tɔɔjii nijehεηε ni, na wu ta w'a la le wuyε ni xuuni tuun bεeri ni. Ga w'a la le wuyε ni nimε na toro taashiine li bε tāan, bani w'a dà yee na fo xuuni. ²³ We wu jε Tite ge, wee jε na n̄aarijii ni na kapyebyejii. Yee mu wèe ya kapyenjεε pyi. Cebooloo pusamaa p'a pinne ni wu ni ge, pee jε egilizii pu wo tudunmɔɔ. Pee ya pye sipyii piimu p'a pεεjε taha Kirisa mege na ge. ²⁴ Lee wuu na, y'a yaa na li shε pu na na pu kaa ya

* **8:15** Ekizode 16:18

dan yee ni fo xuuni, kənhə egilizii p'i lee ja, p'i li cε na kajii wa wèe mu na yee məsaanja yu.

9

Degε wemu ya naha tii cebooloo n'a daa fεe pu na ge

¹ Can na, degε wemu w'a byi Zhude fiige ki n'a daa fεe pu na ge, nε li ta jo juŋɔ wa li na nε wu na seme ka sanha di dun yee mu wee degε wu keree na wε. ² Bani nε yee jidaan cε na xə wee labye wu kabanya na. Nε yee məsaanja jo xə bε yεrε Masedəni n'a daa fεe pu mu. Nε pu pye: «Akayi fiige ki cebooloo p'a gbegele xə p'i degε pye na co fo tajee na.» Yee wo saməhərə t'a pye kajuŋɔ na lowaa kan n'a daa fεe nijəhemee mu. ³ Ga lee bε na, n'a da wù cebooloo pu tun yi mu, kənhə masəŋɔ kemu wèe ya pye yee na we labye we shizhaa na ge, kee ganha bu bye juŋɔ baa wogo wε. Nε funjɔ ki wa p'i shε yi ta y'a gbegele xə, ma na jo ba nε yi jo wε. ⁴ Lee bε wε, Masedəni shεen pii bu binne kari ni nε ni yee yíri, na shε yee ta yee ya ta gbegele wε, lee na bye wèe mu shiige, bani wèe ya dà yee na. Li na bye yee bε wo shiige. ⁵ Lee wuu na nε li kən nayε funjɔ ni jo nε yaa na pii ceboronamaa pii jεeri jo pu toro na jaha na yee yíri. Loolodaa lemu kaa yee ya jo ge, kənhə p'i shε lee keree jaha shənri sani di ba shε wà ge. Lee na ba li shε na daan na mu funjɔ ni lee loolodaa l'a kan, na li ya ta pye fanha kaa wε.

⁶ Yi li cε na wemu bu shinma nifənheŋεe nugi, shinma nifənheŋεe ma da ba gən. Wemu shiin bu shinma nijəhemε nugi, shinma nijəhemε weefəo da ba gən. ⁷ Wemu bεeri ya lemu wo təhənε kən

wu funjø ni ge, wu lee kan. Wee gan we ganha bu da bye ni zo mësuu ni wε, kelee fanha kaa wε. Bani sipyä wemu w'a gan pyi ni fundanga ni ge, wee kaa l'a dan Kile ni. ⁸ Se wa Kile ni na kasaajaa tuuyo bεeri pye yee mu fo na jεhε, kənhə yee mago yañmuyo bεeri njεhεyε di da daa yi mu tuun bεeri, ni keree bεeri ni, kənhə yi da se jaha na kapyeggee nizaajaa ni. ⁹ Ma na jo ba l'a ka Kile Kafila wu ni wε na:

«W'a keñε mugi wu yataya na,
na la baa fεε kan.

Wu saama pu wa da ga xhə bada wε.»*

¹⁰ Kile wemu w'a nuguzhi kaan yenugumə mu, na wu jəlige bε kaan wu mu ge, wee na ba nuguzhi njεhεre kan yee mu xuuni, kənhə yee wo saama pu da burip'a se jaha na. ¹¹ Wu na ba saama tuugo bεeri pyi yee mu, kənhə yi bε di keñε mugi yi yataya na. Wèe na zhε yee wo yakanya yi loolo piimu na ge, l'a bye kajunjø pee na baraga ni masjø taha Kile na yee yakanya ye wuu na. ¹² Bani dεgε wemu yee ya byi ge, wu ya ta na Kile wo fεfεrε sipyii pu teri ye wε. Ga wu na ba bye kajunjø sipyijεhemεε di da baraga teri Kile na, pu da wu səni. ¹³ Wee dεgε we bu nə pu na, pu na Kile sə, bani yee ya dà Kirisa wo Kile Jozaama pu na, na jaari bε na sahanjø ni pee Jomə pe ni, na nəhə keñε mugi yi keñε yataya na pee mu, na ki mugi sipyii pusamaa bε mu. ¹⁴ Kile ya niimε nigbə wemu pye yee mu ge, wee na ba pu pye pu na Kile jεerε yee mu xuuni, yi kaa bε na ganha na dan pu ni xuuni. ¹⁵ Kile w'a səni wu ma yakanga ki wuu na, w'a yagbəhəjø kemu kan wèe mu ni ki jəhə jε-ε ge!

* **9:9** Zaburuu 112:8

10

Pɔli ya wu labye wu yogo jo

¹ Ayiwa na cebooloo, pii ya jo na nε bu bye yee te ni, na nε ma jnijε. Ga na nε bu lii yee na, nε ma kafugo le nayε ni na wá yee na. Nε Pɔli w'a yi jnεeri Kirisa wo lotaan le, ni wu saama pu wuu na, ² yi ganha bu da na karamu di ba nɔ yi yíri, di kafugo le nayε ni di wá yi na wε. Bani piimu p'a yu na konjɔ sipyii wo fungɔngɔ keree torogana na wèè ya doroo ge, nε dà li na jo nε na zhε kafugo le nayε ni na wá pee na. ³ Can wu jnε wii, wù ceepuuro wuu kunni wa jaari ke konjɔ ke funnjɔ ni, ga wèè di wa yogo ki kɔən ni ceepuuro fanha ni wε. ⁴ Wèè wo yokɔnyanmuyɔ yi jnε ke konjɔ ke sipyii woyo wε, ga Kile woyo yi jnε yili, fanha jnε yemu ni ge. Y'a Shitaanni wo kasɔrɔyɔ yi shaan. ⁵ Joyaama fara yaaga tuugo bεeri na, kemu bεeri k'a yogo kɔən Kile wo lajε wu na ge, wèè ya yee bεeri jnεri buri. Fungɔnyɔ tuuyo ye bεeri wèè ya guuni, kɔnhɔ y'i Kirisa jnømee co. ⁶ Yee wo jnømeeconɔ li jnøba fa tuun wemu ni, wèè ya gbegele xɔ wù jnømee cobaalaa pu bεeri wo fahɔa tɔ pu mu.

⁷ Nεjaa le yee ya wii sipyii ni. Ayiwa, sipyia wa bu dà li na na Kirisa wo wee jnε, weefɔɔ ya yaa na wu funnjɔ kɔn li na, na li cε na ba wee jnε Kirisa wo wε, mu wèè bε jnε Kirisa wuu. ⁸ Bani Kafɔɔ ya fanha kemu kan wèè mu ge, ki kajnujɔ ki jnε na yee luu na se jaha na, ki kajnujɔ jnε na yee kyεεgi wε. Ali nε jnεhε bi nayε pele toro be jεεre ye kee fanha ke wuu na, lee shiige jnε nε na wε. ⁹ Nε funnjɔ wa di da li sheε na semee pu ni, nago n'a yi fuguri wε. ¹⁰ Pii kunni wa yu na nε semee pu kafila w'a waha, na kafugo

ki je wu ni. Ga na neye pyaa bu no yee yíri, na ne ma bye baraga baa sipyaa, na ne jomo pu da yaaga be jo we. ¹¹ Piimu p'a yee yu ge, pufee pu li ce na jogana lemu na we ya yu wu semee pu ni na wu ta w'a lii yi na ge, lee wo kapyegee be w'a da ba she byi wu ga no yi yíri tuun wemu ni.

¹² Piimu p'a puye soni ge, wee wa da ga so di wuye pye pee sipyii pii p'a tuugo, kelee di wuye taanna ni pu ni we. Pee ma puye taanna ni puye ni, na puye luu na daanna ni puye ni. Ta tee je nahanaahara we? ¹³ Wee kunni wa da wuye pele fo di zhe doro wu tayerege taan we. Ga Kile ya tehene lemu wolo kan wee mu, a lee di bye be kajnuj a wee di no yee na ge, wee na ba wuye pele na saha ni lee ni. ¹⁴ Wee da bye wee ya no yee na we, wee tuun wu ni wee bi da tehene li toro, ga wee ya ta li toro we, bani wee p'a Kirisa wo Kile Jozaama pu jo yee mu shenshiilee. ¹⁵ Lee funjo ni tehene lemu l'a kon wee kan ge, wee wa da doro lee taan we. Sipyii piitiilee ya labye wemu pye ge, wee wa da wee kaa lo di daga da wuye pele we. Wee ya dà li na nago yee ba she naha na n'a daa wu ni, la na vara xuuni wee wo labye wu na yee ni je ni Kile wo tehene li funjo ni, w'a lemu kon na kan wee mu ge. ¹⁶ Lee funjo ni fiiye yemu yi wa yee kadugo yíri ge, wee na já zhe Kile wo Jozaama pu jo yee fiiye yi ni, na ta wee ya wa wo labye lo wu tapyegee ni na taga wuye pele we.

¹⁷ L'a ka Kile Kafila wu ni na: «Wemu bu jo wu wuye pele, wufoo wu wuye pele Kile wo nibyeggee kii funjo ni.»* ¹⁸ Bani wemu ba wuye mesaanja yu, wee ya mege nijene taa we, ga Kafoo ye pyaa ya

* ^{10:17} Zheremi 9:23

wemu wo mesaanja yu ge, wee w'a ki taa.

11

Tudunməo kafinəjuu pu keree

¹ Aa! Yee da bi da zəo na nε wo juñmoyirine jomə pe xu yiye ni jəri funjə ni dε, lee bi da daan nε ni. Ayiwa, yi pu xu yiye ni! ² Yee kaa ya dan nε ni fo xuuni, fo na jəpεen lejε nε ni yee shizhaa na. Ga Kile ni lee ya foro. Curə nigin pe, wee mu nε yee co, wee jε Kirisa; kənhə di ba yi kan wu mu ba doñiŋe fucəri nacebaa jε wε. ³ Ga nε fyagi jo yi fungənyo ganha da ba jəri, Kirisa wemu na y'a yiye pə xuuni ge, fo di yi kuruŋə wee fəni, ma na jo ba wə w'a kafinεyε taga Awa faanna, na wu piinjε mε wε. ⁴ Bani sipyə watii bu ba Yesu watii kaa jo yee mu wemu wo kaa jogana ni wèe wo wu kaa jogana jε nigin wε, yee na jəri na dà weefə na. Kile Munaa lemu yee ya ta wèe kejε kurogo, kelee Kile Jozaama pemu yee ya logo wèe jə na ge, yee bu munaa latii ta lemu ni wèe wuu li jε nigin wε, kelee na jozaama patii ta pemu ni wèe wo pu jε nigin wε, yee na wá karaa dà yee bε na. ⁵ Na li ta pee megbəhə tudunməo piimu yee ya jateni ge, pee ya pərə nε na kabənə ka shishiin na wε. ⁶ Ali nε jεhε bye nε di ya pye kafila cəvəo fo wu nijemε wε, cəmε wo koo ni kunni, n'a la cε pee ni. Wèe ya lee shε yee na shəgana bεeri na, ni keree bεeri ni.

⁷ Tuun wemu ni nε Kile wo Jozaama pu jo yee mu ma ni ge, nε naye tirige, na yee durogo. Ta kakuunə li jε lere gε? ⁸ Egilizii piitiilee pu bi nε saraa. L'a pye kanna nε pee wo naafuu wu shə pu na na taga yee təgε. ⁹ Na nε yaha yee yíri, yañmuyə

ya funmə bye nε na, ga nε ta na wo tuguro ti taha wa shishiin jnuŋɔ ni yee ni wε. Cebooloo piimu p'a pa na yiri Masedəni fiige ki ni ge, pee p'a pa nε wo mago yaŋmuyɔ yi kan nε mu. Nε kaseegε yaha nayε na, kənhə di ganha da bye yee wa shishiin mu tuguro kaa la shishiin ni wε. N'a da kaseegε yaha nayε na sanha lee kanunɔ le na. ¹⁰ Lee ya pye kajnuŋɔ, kemu ya nε jnuŋɔ yirige Akayi fiige ki bεeri ni ge. Sipyə wa shishiin wa da já kee jnuyirige ki shɔ nε na wε. Kirisa wo can we, wee wemū wu jnε nε ni ge, wee wuu na nε yee jo. ¹¹ Naha na nε d'a yee jo wε? Na yee kaa ya dan nε ni-i laa? Kile yε pyaa bε ya lee cε na yee kaa ya dan nε ni.

¹² Ga pyegana lemu na nε na wo labye wu pye yee mu ge, lee pyegana li na n'a da da wu pyi. Piimu p'a kajnuŋɔ shaa na puyε pεlε, na yu na wèe wo labye pyegana le tuugo pee ya byi ge, lee pyegana li na n'a da da na wo labye wu pyi, kənhə pee ganha bu kee kajnuŋɔ ki ta wε. ¹³ Kafinejuu pu jnε pee tudunmɔɔ piiri. Pu labye wu bεeri w'a sipyii piinŋε. P'a puyε pye kanna Kirisa wo tudunmɔɔ pee jnε. ¹⁴ Ga lee jnε kakanhana wε, banī Shitaanni bε ya wuyε jnεri na byi ba mεlekε kpεεngε wo jnε wε. ¹⁵ Lee wuu na do, Shitaanni wo kapyebyii bu puyε pye kanna Kile wo kapyebyii pee jnε piimu ya tii ge, lee ya yaa li wa fo wε. Ga lì taxəgə ki kuduun jnε wemū ge, wee na ba nɔ pu na na saha ni pu kapyegee ni.

Pəli ya kanhama pemū na wu wo tuduro ti funjɔ ni ge

¹⁶ N'a da guri yi taha sanha yi mu jo wa shishiin ganha bu na wii jnūmoyirine fɔɔ wε. Ga yi jnεhε ba

na wii የኅንጻይሪነ fəo, yi na co mu, kənhə na bε di nayε pεlε dəəni. ¹⁷ Yemu n'a da jo nime ge, Kafəo w'a ta yee le na እና ni wε. Ga la l'a na pye n'a da yee jo. Lee wuu na n'a da jo ba የኅንጻይሪነ fəo እና wε. ¹⁸ Ga ma na jo ba shənjeħemee wa puyε pεlε ke kojø ke keree ni wε, wee tuun wu ni ne be na nayε pεlε ge! ¹⁹ Yee piimu pu እና fungonyə fεe ge, a yee di dərəe na የኅንጻ-yrilee jomə nuri! ²⁰ Pee sipyii pii p'a yee co ba buloo እና-ε ge, na yee kenej yañmuyə li, na dun yee na, na እናsanga pyi yee na, na kadahaa leni yee እnahaya ni. A yee di lee xu yiye ni. ²¹ Shiige ki እና ne na pe jomə pe tajogo ni, ga ne fanha di wa እናhe ba pee እና wε, na እናjø be di wa waha ba pee እና wε.

Ga lee be na keree kiimu kaa p'a daga na puyε pεlε ge, ne be na já kee kaa taga nayε pεlε. Ne yu ba የኅንጻይሪነ fəo እና wε. ²² Heburuu pu እና pii ya? Wee wa ne be እና. Izirayeli shi sheen pu እና pii ya? Wee wa ne be እና. Ibirayima kadugo shi sheen pu እና pii ya? Wee wa ne be እና. ²³ Kirisa wo kapyebyii pu እና pii ya? የኅንጻይሪነ fəo jomə n'a da jo. Ne pye Kirisa wo kapyebye na toro pee tāan fo xuuni. Ne pu já kapyenjεe ni. Ne kasō jegee, kee ya እናhe pu wogoo na. Ne kpəonrə jeri shə na toro pee tāan. Ne xu fə təəjii nijshejεe ni. ²⁴ Yawutuu p'a ne kpən fo təəjii kaguro, təəjii bεeri susə jìli keleē shishεerε nigin ma fə. ²⁵ A Oromε sheen di na kpən fo təəjii taanri ni kabegree ni. A p'i kagereye taga na wá na da gbo təəjii nigin. A kɔɔgbəhə di gyεεgi ni na ni fo

* **11:24** Saliya wa bye Oromε sheen mu, wee saliya wu bi gbara pu susə jìli keleē shishεerε (40) taha sipyə na wε, bani pu bi giin na kee da xhu sipyiyawyii ni wε, lee na pu ma jii nigin laha.

tɔɔnii taanri suumə ləhə ni. A di caŋa nigin ni piiige nigin pye suumə ləhə ni. ²⁶ Ne kushiegəe niŋehəŋəe pye. Ne na munaa pere fə gbalaa ləhəyə ni. Ne na munaa pere fə java fəe niŋe ni. Ne na munaa pere fə nayə pyaa shi wu niŋe ni, na li pere fə shi watii niŋe ni. Ne na munaa pere fə kulo funjə ni, na li pere fə sipoŋjə ni. Ne na munaa pere fə suumə ləhə ni. Ali wù cebooloo piimu p'a puye pye n'a daa fəe, p'i ne n'a daa fəe-i ge, ne na munaa pere fə pee bə niŋe ni. ²⁷ Ne kapyenjəe niŋehəŋəe pye kiimu ya waha ge, na kanhama ja. Ne piiye niŋehəŋəe shən ɻmunumə xuugo ni. Ne xuugo gba, a waga di la pye na ni. Ne yalige ja, na ki yaha wà təege e niŋehəŋəe ni. Ne wiire gba, na fafunmə pye. ²⁸ Kisajaa di ne wà. Na fara kee bəeri na, ne bi na funjə shaa ni egilizii pu bəeri kaa ni caŋa bəeri. ²⁹ N'a daa fəo wa baraga bu jere, ne ma bye kanna neyə pyaa wo baraga k'a cərə. Wa juŋjə bu gyeeŋgi, lee ma sii waha na na fo xuuni.

³⁰ Li bu da nago kanna ne yaa na nayə pele, ne na nayə pele na wo baraga baara ti ni. ³¹ Masəŋjə k'a dəri wù Kafəo Yesu To Kile na gbee! Wee ya li cə na ne wa kafinəyə yu wə.

³² Na ne yaha Damasi kulo li ni, caŋa ka saannaa Aretasi wo gbafenəeri w'a pa sipyii pii yaha kulo li tajeye yi bəeri ni, kənhə p'i ne co. ³³ Ga, a n'a daa fee p'i ne le sagana ni na yeege fenetiri ni, na məerə taga ne tirige kanha ki kadugo. Lee funjə ni a ne shə wu na.

12

Pəli ya kashiegəe kiimu ja ge

¹ Ayiwa, fo nε bu nayε pεlε, ba lee di wa yafin jnogi wε. Lee bε na, kashεgεe kiimu nε na, ni Kafɔɔ ya keree kiimu shε nε na ge, kee shizhaa na n'a da ba jo nime. ² Nε ná wa cε, wu na jnε Kirisa wo karijneegε ki ni, li yee kε ni shishεere wu jnε njnee, Kile ya wulɔkari fo fugba we ni. (Ayiwa wuyε pyaa k'a kari wà la, kelee kashεe Kile ya shε wu na la, nε kunni ya lee cε wε, Kile w'a lee cε.) ³ Nε kunni ya li cε na jo kanna wee ná w'a kari Alijinε ni. (Ga wuyε pyaa k'a kari wà la, kelee kashεe Kile ya li shε wu na la, nε kunni ya lee cε wε, Kile w'a lee cε.) ⁴ A wu jomɔ pa logo wee xuu wu ni sipyα da já pemu jo daha wε. Li ya saha bε yεrε sipyα wu pee jomɔ pu jo wε. ⁵ Ayiwa, nε na já nayε pεlε wee sipyα we wa shi keree na. Ga nε funnjɔ di wa di nayε kaa taga nayε pεlε wε, fo di bu na baraga baara kaa taga nayε pεlε. ⁶ Ali nε jnεhe jo nε nayε pεlε, nε da bye jnūmoyirine fɔɔ wε, bani can n'a da jo. Ga n'a da nayε pεlε wε, kɔnhɔ keree kiimu n'a byi, na yemu yu sipyii pu jnii na ge, pu ganha bu na durogo di doro yee wo jnūjɔ kana tāan wε.

⁷ Ayiwa, kɔnhɔ tabaara ganha bu jé di na jnī kee kashεgεe nijεjεe kii wuu na wε, a yama nigbɔ pa di jé nε cérε ti ni. Pee ya ma nε mu ba Shitaanni tudunmɔ jnε wε, pee ya nε kana, kɔnhɔ tabaara ganha bu jé nε ni wε. ⁸ Nε Kafɔɔ jnεeri pee yama pe shizhaa na fo tɔɔjii taanri jo wu pu laha na jnūjɔ ni. ⁹ Ga, a wu nε pye na wee wo niimε wu na nε yaa, na sipyα baraga bu xhɔ tuun wemu ni, na wee tuun wu ni wee wo sefεεre t'a zhεε na fiinjε. Lee wuu na l'a tāan nε ni nε wu na baraga baara kaa taga nayε pεlε, kɔnhɔ Kirisa wo sefεεre t'i gori yaha na

na. ¹⁰ Lee wuu na nε funjø tāan na baraga baara ti na. Ali pu jnehe ba nε shεhεlε, kelee na kawagaa pyi nε na, kelee na nε kana, kelee na nε jaani Kirisa mεgε ki wuu na, nε na funjø taan kee bεeri wuu na. Bani nε bu bye baraga baa tuun wemu ni, nε ma fanha ta wee tuun weyε pyaa ni.

Pəli ya pye tuguro n'a daa fəə wa shishiin mu Korente kulo li ni wε

¹¹ Ayiwa, nε jo ba juŋmoyirine fəə jnε wε. Ga yeeyε pyaa ki ni lee ya foro. Yee p'a bi yaa yee p'a nε səni! Bani ali nε jnehe bye nε jnε yaaga bε wε, tudunmɔ̄ mεgε wuu piimu yee wa jateni ge, wee wa ya ye nε na kaa la shishiin ni wε. ¹² Can na, kapyegee kiimu k'a li shεε na Kirisa wo tudunmɔ̄ nε jnε ge, kee bεeri ya shε yee na ni loxulo ni. Kee ya pye jnaha shεshεrε, ni kakanhaŋaa, ni sefεrε kagbəhə̄. ¹³ Nε ta pye yee mu tuguro wε. Ni lee yε bε wε, leke nε d'a pye egilizii pusamaa mu lee di ya pye yee mu-i wε? Yi yafa na mu lee na!

¹⁴ Li wii, nε gbegele xø da se yee yíri na tɔɔŋii taanri wuu ni. N'a da zhε bye yee mu tuguro le tɔɔŋii le bε ni wε. Bani yi keŋε yaŋmuyø bε di wa zhaa wε, fo yiye pyaa kiiri. Nəhəpiire ya yaa na wari shaa na yεri pu sefεε jnaha na wε, ga sefεε p'a yaa na wari shaa na yεri pu nagoo jnaha na. ¹⁵ L'a taan nε ni nε wu na keŋε yaŋmuyø bεeri kan yee wuu na, ali na nayε bε kan na fara wà. Ayiwa, yee kaa ba dan nε ni xuuni mu, lee l'a da nε pye nε kaa da da dan yee ni-i gε?

¹⁶ Yee na ba jo na nε pye tuguro yee wa shishiin juŋjø ni wε. Nakaara wa lee ni wε, ga pii na ba jo yee ni na shizhiinmε ni nε yee co, na nε shiige shεn.

17 Piimu ne tun shε yee mu ge, ne kuduun sha yee ni wee wa keŋε kurogo ya? **18** Ne Tite jεeri jo wu shε yee yíri, na wù ceborona wu pinne ni wu ni. Ta Tite ya yee jmahana na kuduun sha yee ni? Ta ne ni wee wo kapyegee ki bεeri ya pye mε nigin wε? Ta wèe jaariganjaa ki bεeri ya pye mε nigin wε?

Pəliya wu funjø shaa ni kaa lemu ni ge

19 Na co fo taatuunnø na, yee wa giin na kajii wèe wa gaan wùyε mu yee jaha tåan, ga lee di bε wε. Kirisa wo karijεegε ki funjø ni wèe wa yu mε Kile jaha tåan. Wù taanjiineε, yee wo n'a daa wu wo nahagbaashεerε kaa na wèe wa ye bεeri yu yee mu. **20** Ne ba nø yee yíri, na funjø wa di yi ja nagana lemu na wε, ne fyagi jo di ganha ba shε yi ja lee jnagana le na wε; yi bε ganha bu na ja nagana la na yi bε ya tiin ni lemu ni wε. Ne fyagi jo di ganha ba shε yogo ta yi te ni wε, ni jεpεen, ni loyire, ni bεganhara, ni mεkyεegεre, ni zøjuuro, ni tabaara, ni kawuriye wε. **21** Ne fyagi jo di ba jo n'a nø yi yíri ge, Kile ganha bu da na shiige yi niŋε ni wε. Sipyijεhemεe piimu p'a jurumu pye, p'i sanha daajeŋε jo pu ceməhørø ti na tapyege ni wε, ni pu dødørø, ni pu kanəhøyo yi na-ε ge, di ganha bu da zhε jεsinmε wo yee wuu na wε.

13

Fundogo jomø ni fò mujuu

1 Ne tøøjii taanri wuu l'a da bye le na shε yee yíri. «Sipyii shuun taanri ya pye keree kiimu bεeri fin ge, w'à da zhε kee bεeri jaha shøonri na bε ni pee wo fin pu ni.»* **2** Sipyii piimu p'a jurumu pye ge,

* **13:1** Dutεrenømε 19:15

n'a da yi jo waha pee ni sipyii pusamaa mu, ali na li ta na nime wo wa yi yíri wε. Nε tee yi jo toro pu mu na shεe shuun wuu li ni yee yíri. N'a da yi jo daha sanha pu mu jo nε ga ba shε yi yíri, n'a da juŋɔ penji nige kaa la shishiin na wε. ³ Wee tuun wu ni, yi na ba li cε na Kirisa w'a yu nε jɔ na, bani kee kajunjɔ ki yi wa zhāa. Kirisa baraga ya ta cεrε yee shizhaa na wε, ga w'a wu sefεerε ti shεe yee niŋε ni. ⁴ Can wu nε wii, wu xuduun wu ni korikoritige ki na, w'a pye baraga baa, ga jnì na wu nε nime Kile wo sefεerε ti baraga ni. Na wèe bε yaha kariŋεegε ni ni wu ni, wèe bε baraga k'a xɔ. Ga Kile baraga ni, na wèe yaha ni wu ni, wèe na ba bye jnì na yee shizhaa na.

⁵ Yi yiye taanna wii, y'i yiye suguri, yi bu da yi na nε n'a daa wu wo koo li ni. Ta yee ya li cε na yee funyɔ ni Yesu Kirisa nε wε? Fo yiye pyaa bu shε da y'a kuunjɔ n'a daa wu na dε! ⁶ Ga nε dà li na jo yee na ba li cε na jo wèe ya ta kuunjɔ n'a daa wu na wε. ⁷ Lee bε na, wèe wa Kile nεeri kɔnhɔ yi ganha ba kakuuyo pyi wε. Lee kajunjɔ nε nago kanna wèe di mεtanga ta wε. Ga wèe funjɔ ki wa yi da kasaanjaa pyi, ali lee nεhε ba li shεe bε na wèe p'a kuunjɔ mεtanga ki na. ⁸ Bani se wa wèe ni wèe pu pari can wu na wε, ga can wu tεgε tεgε se wu nε wèe ni. ⁹ Wèe baraga bu xhɔ tuun wemu ni, a yee baraga di bεlε, lee l'a dan wèe ni. Lemu wèe ya nεeri Kile mu ge, lee li wa mε nago yee wo n'a daa wu w'a se jaha na fo wu jɔ bu shε fa. ¹⁰ Lee wuu na nε we sεmε we tun yi mu na li ta nε nε yee yíri wà wε, kɔnhɔ di ba nɔ wà tuun wemu ni, di ganha bu keree ki jaha shɔɔnri ni waha ni, na saha ni Kafɔɔ wo fanha ki ni wε, w'a kemu kan na mu ge. Kee

fanha ki kakaan juŋɔ ki jne kənhɔ yee di da se naha na n'a daa wu ni, ki ya ta kan gyεεgi kaa na wε.

Jomɔ pu taxəgɔ ni fò mujuu

¹¹ Ayiwa nimɛ na cebooloo, wù jne tuun wa ni. Yi funjɔ taan! Yi da yiye logoo wari y'a se naha na! Yi da saməhərɔ leni yiye ni! Yi pye ni fungəngɔ nigin ni! Najiŋε di bye yi te ni! Lee bu bye, taanjεεge ni najiŋε fɔɔ Kile na bye ni yi ni.

¹² Y'a yiye shaari ni taanjεεge ni! Kile wo fefεεre sipyii piimu pu jne naha ge, pee bεeri ya yi shaari.

¹³ Wù Kafɔɔ Yesu Kirisa wo niimɛ we, ni Kile wo taanjεεge ke ki pye ni yi ni. Y'i gori yaha Fefεεre Munaa li wo karijεεge ki ni.

**KARIÑEÑGÉ NÇMEE NIVONÇ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara Sénofo (Sénoufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423